

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Право»
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
за спеціальністю D 8 Право
в галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Представлена на рецензування освітньо-професійна програма «Право» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена науково-педагогічними працівниками юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Склад проектної групи відповідає вимогам чинного законодавства, а освітній та науковий рівень науково-педагогічних працівників, задіяних у роботі даної групи, є запорукою створення якісного освітнього продукту.

Структура освітньо-професійної програми містять відповідні розділи, що надають змогу сформуванню доволі повне й адекватне уявлення про роль програми в освітній діяльності навчального закладу та сферу її застосування, нормативну основу, профіль програми, зокрема її мету, об'єкт і цілі, професійні та академічні права випускників щодо працевлаштування та подальшого навчання, форми та методи навчання, програмні компетентності та програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення), можливості академічної мобільності тощо.

Наведений в рецензованій освітньо-професійній програмі розділ із переліком освітніх компонентів дає можливість сформуванню досить повне й цілісне уявлення про зміст, спрямованість і послідовність реалізації програми. Наведено змістовний опис мети та завдань кожного з освітніх компонентів та визначено послідовність їх вивчення. Здійснений в освітньо-професійній програмі розподіл освітніх компонентів за групами є цілком обґрунтованим та забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, співвідношення нормативних і вибіркових дисциплін скориговано згідно з вимогами чинного законодавства. Послідовність вивчення дисциплін сприяє поступовому та змістовному формуванню знань, вмінь та навичок, які відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Варто відзначити, що в рецензованій програмі широко представлені дисципліни, орієнтовані на формування у здобувачів вищої освіти здатності не тільки застосовувати норми та інститути тих чи інших галузей національної системи права (СК 7 чинного Стандарту), але й здійснювати їх порівняльний аналіз з окремими правовими інститутами права Європейського Союзу та Ради Європи (СК 6 чинного стандарту).

Характеристика форми атестації здобувачів вищої освіти, що наведена в освітньо-професійній програмі, передбачає, що атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Право» здійснюється у формі атестаційних екзаменів з навчальних дисциплін «Адміністративне право» та «Конституційне

право»; «Цивільне право» та «Цивільний процес»; «Кримінальне право» та «Кримінальний процес», що відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема, Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Ознайомлення зі змістом рецензованої освітньо-професійної програми «Право» дає підстави стверджувати, що визначені в ній програмні компетентності спроможні забезпечити набуття передбаченої Стандартом здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері права з розумінням природи і змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.

Варто відзначити, що в рецензованій програмі враховано нашу пропозицію щодо збільшення обсягу нормативної дисципліни «Муніципальне право» з трьох до чотирьох кредитів ECTS, а також доповнення переліку вибіркових дисциплін курсом «Організація роботи органів публічної влади». Вважаємо, що названі зміни дозволять здобувачам вищої освіти, з одного боку, поглибити свої знання щодо правових засад місцевого самоврядування, а з іншого – отримати здатність конструктивно й ефективно співпрацювати з різними органами публічної влади різних рівнів, брати участь у виконанні їхніх завдань і функцій. Водночас у подальшому розробникам рецензованої освітньо-професійної програми доцільно, на наш погляд, розглянути питання щодо розширення переліку вибіркових дисциплін курсом з актуальних проблем реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування в Україні.

Ознайомлення зі змістом рецензованої освітньо-професійної програми «Право» дає підстави стверджувати, що визначені в ній програмні компетентності, спрямовані на формування нових та поглиблення наявних знань та вмінь випускників програми у сфері професійної правничої діяльності.

У цілому, освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня спеціальності D 8 «Право», яка розроблена на юридичному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, заслуговує на позитивну оцінку. Вона може бути рекомендована до впровадження в освітню діяльність Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна як засіб забезпечення досягнення його статутних завдань та місії. Освітньо-професійна програма «Право» є системним, структурно та змістовно опрацьованим програмним документом, який за умови його якісної реалізації спроможний забезпечити підготовку кваліфікованих фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D 8 «Право» з урахуванням сучасних потреб та умов юридичного ринку праці.

Заступник директора з наукової роботи
Науково-дослідного інституту
державного будівництва та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України,
кандидат юридичних наук, доцент

 Ірина БОДРОВА

19.03.2025

ЗАСВІДЧУЮ
Завідувач ВК

